

2

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Staatssecretaris

Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken

Afdeling

Den Haag

Contactpersoon

senior jurist

M +31 0

F 07

minienm.nl

10.2.1

10.2.1

Datum

2 oktober 2017

Kenmerk

IENM/BSK_2017/232681

Bijlage(n)

1

beslisnota

Regeling verruiming mogelijkheden gecertificeerd
dronegebruik

Inleiding

Met bijgevoegde regeling tot wijziging van de Regeling op afstand bestuurd
luchtvaartuigen worden de mogelijkheden voor beroepsmatig gebruik van
drones verruimd. De verruiming betreft uitsluitend operaties met gekeurde
drones, door een gecertificeerd bedrijf en met een piloot aan wie een bewijs
van bevoegdheid voor de besturing van drones is verleend. De verruiming
betreft de volgende onderdelen:

1. Toestaan van drones in de buitenste ring van de gecontroleerde zone (CTR)
rond de luchthavens van Rotterdam, Eelde en Maastricht boven 45 meter;

-
-
-

Buiten de zoek

Geadviseerd besluit

•

11.1

Beslistermijn

•

11.1

Argumentatie

1. Toestaan van drones in de CTR

In de CTR zijn uitsluitend beroepsmatige operaties toegestaan in de buitenste
ring tot een maximale hoogte van 45 meter. Juist in de buitenste ring van de
CTR's bevindt zich veel industrie, zoals affakkelininstallaties van onder andere
Shell. Inspecties van deze industrie met drones biedt grote voordelen.

Alternatieven leiden tot verhoogde veiligheidsrisico's of een hogere belasting
van het milieu en zijn bovendien kostbaar.

Operaties in de buitenste ring van Maastricht CTR, Eelde CTR en Rotterdam
CTR boven de 45 meter kunnen onder de geldende luchtverkeersregels veilig
worden uitgevoerd door gecertificeerde drone operators, die gebruik maken
van gekeurde toestellen en professionele piloten.

2.

[Redacted text block]

3.

[Redacted text block]

Buizen onderzoek

Politieke context

De brief van u en uw collega's van Veiligheid en Justitie, Economische Zaken en Defensie van 29 september 2016 geeft aan dat het kabinet ruimte wil geven aan de vele innovatieve toepassingsmogelijkheden om sneller, beter, veiliger en efficiënter te kunnen werken met drones. De onderhavige regeling is een vervolg op dit voornemen.

Kader

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 923/2012 bevat de gemeenschappelijke luchtverkeersregels¹. Deze gelden ook voor beroepsmatige gebruikers van drones. Op grond van deze regels moet voorafgaand aan de vlucht in de CTR een vliegplan worden ingediend, is tweezijdig radiocontact verplicht en moet een klaring worden gekregen van de luchtverkeersleiding. Operaties in de buitenste ring van de CTR boven de 45 meter die met deze regeling mogelijk worden gemaakt, moeten aan deze eisen voldoen.

In de Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen zijn enkele - specifiek voor beroepsmatig dronegebruik - aanvullende luchtverkeersregels, verboden en beperkingen neergelegd, waaronder de afstandsels tot bebouwing. Deze worden met de onderhavige regeling versoepeld. Met deze versoepeling wordt nog altijd voldaan aan genoemde uitvoeringsverordening.

¹ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 923/2012 van de Commissie van 26 september 2012 tot vaststelling van gemeenschappelijke luchtverkeersregels en operationele bepalingen betreffende luchtvaartnavigatiediensten en -procedures en tot wijziging van uitvoeringsverordening (EU) nr. 1035/2011 en verordeningen (EG) nr. 1265/2007, (EG) nr. 1794/2006, (EG) nr. 730/2006, (EG) nr. 1033/2006 en (EU) nr. 255/2010 (PbEU 2012, L281)

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

Krachtenveld – De regeling is gepubliceerd in het kader van internetconsultatie. De reacties op deze regeling (waaronder die van de bemande luchtvaart) waren positief.

Afstemming – De regeling is afgestemd met het Ministerie van Defensie, de Luchtverkeersleiding Nederland en de Landelijke Politie.

Implicaties apparaat en financiën – Geen

Omgevingswet – De regeling heeft geen raakvlakken met de Omgevingswet

Communicatie – Gezien het beperkte aantal gecertificeerde dronesbedrijven zal geen communicatiecampagne opgestart worden. De betreffende bedrijven zullen via de brancheverenigingen van de wijzigingen op de hoogte gesteld worden.

senior jurist

10.2.e.

Staatssecretaris

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afd. Economie en
Luchtvaartpolitiek

Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Senior Beleidsmedewerker

T [redacted]
M [redacted]
[redacted]@minienm.
nl

10.2.e

beslisnota

Goedkeuring voor internetconsultatie regeling drones

Datum
6 juli 2017

Kenmerk
IENM/BSK-2017/173577

Bijlage(n)

Inleiding

Beroepsmatige drone gebruikers worden door de huidige luchtverkeersregels onnodig beperkt in hun toepassingsmogelijkheden. [redacted]

[redacted] Met de
voorgenomen aanpassing van de regelgeving komt u hieraan tegemoet. In
deze beslisnota wordt uw instemming gevraagd om te starten met de
internetconsultatie.

Buiten Verzoek

Geadviseerd besluit

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

Beslistermijn

Een spoedige internetconsultatie is noodzakelijk om de voorgenomen
inwerkingtredingsdatum van 1 oktober 2017 te halen.

Argumentatie

Met deze regeling worden de toepassingsmogelijkheden voor gecertificeerde
drone operators op onderdelen verruimd door bestaande beperkingen weg te
nemen. De drones sector heeft baat bij een zo spoedig mogelijke
inwerkingtreding van de regeling omdat de voornoemde beperkingen tot grote
economische schade voor operators leiden. Om die reden is het gewenst de
regeling op zo kort mogelijk termijn in het kader van internetconsultatie voor
te leggen. De uitkomsten van de internetconsultatie worden verwerkt waarna
aanpassing van regelgeving aan u zal worden voorgelegd voor instemming.

Kader

Drones bieden vele innovatieve toepassingsmogelijkheden om sneller, beter,
veiliger en efficiënter te kunnen werken. Het kabinet wil ruimte geven aan deze
toepassingsmogelijkheden voor beroepsmatig gebruik van drones. Daarbij

moet een geïntegreerde belangenafweging plaatsvinden, waarbij zowel economische en maatschappelijke kansen worden betrokken als veiligheids- en privacybelangen. Het kabinet heeft daarbij een aantal potentieel kansrijke domeinen bepaald, zoals bewaken en beveiligen (bijvoorbeeld bedrijfs- en industrieterreinen) en infrastructuur (bijvoorbeeld inspectie van kunstwerken en technische installaties). De regeling is een vervolg op het voornemen van het kabinet om de toepassingsmogelijkheden van beroepsmatig gebruik van drones te verruimen.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

De internetconsultatie dient er toe om het krachtenveld in beeld te brengen. Het concept van de regeling is afgestemd binnen de Luchtverkeerscommissie (LVC), waaraan Ministerie van defensie en LVNL deelnemen. Zij zijn (ambtelijk) akkoord met internetconsultatie. [REDACTED]

11.1

[REDACTED]
Senior Beleidsmedewerker

10.2.e

Toelichting

Deze regeling is het vervolg op het voornemen van het kabinet de toepassingsmogelijkheden voor professioneel drone gebruik te verruimen. Enige tijd geleden heeft u daar een eerste stap in gezet met de introductie van de mini-drone regeling (voor professioneel drone gebruik tot 4 kg). De voorgenomen aanpassing van de regeling is een vervolgstap hierop. Het huidige voorstel is enkel bedoeld voor de gecertificeerde professionele drone gebruiker (die buiten de mini-drone regeling valt).

Met deze regeling worden de luchtverkeersregels voor gecertificeerde professionele drone gebruikers op onderdelen verruimd om bestaande beperkingen weg te nemen. De regeling houdt in dat:

- [REDACTED]
- drone-inspecties mogelijk worden met betrekking tot obstakels in de buitenste ring van de CTR (gecontroleerd luchtruim rond luchthavens) van Maastricht, Eelde en Rotterdam
- dronevluchten mogelijk worden in de CTR Eelde ten behoeve van experimenten voor de integratie van drones met de bemande luchtvaart in gecontroleerd luchtruim.

Voor operaties in de CTR geldt op grond van EU-regelgeving de verplichting van een vliegplan, tweezijdige radioverbinding en het verkrijgen van een klaring van de luchtverkeersleiding.

[REDACTED]

Het betreft een kleine wijziging die geen consequenties heeft voor de administratieve lasten en nalevingskosten voor de sector. De aangepaste regeling brengt geen grote politieke consequenties met zich mee. Het concept van de regeling is ook reeds afgestemd met alle relevante betrokkenen. Die zijn akkoord met de internetconsultatie (zie onder het kopje "krachtenveld".) Na afronding van de internetconsultatie ontvangt u de regelgeving voor akkoord.

Deze aanpassing van de regelgeving staat verder los van de verdere aanscherping van de regelgeving voor recreatief drone gebruik; waarover op donderdag 6 juli 2017 een VSO staat gepland in de Kamer.

buiten verzoek

buiten verzoek

Aan Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Directeur luchtvaart
[redacted]
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

10.2.e

Datum 14 februari 2017
Ons kenmerk [redacted]
Telefoon [redacted]
Betreft Drones en innovatie op Groningen Airport Eelde

10.2.e

Groningen Airport Eelde nv
PO Box 50
9765 ZH Paterswolde
Machlaan 14a
9761 TK Eelde
The Netherlands

T +31 (0)50 309 70 70
F +31 (0)50 309 70 09

E info@gae.nl

www.gae.nl

Rabobank: 1130.50.763
IBAN: NL15RABO0113050763
BIC: RABONL2U

KvK Drenthe [redacted]
BTW NL 003186635 B 01

Geachte [redacted]

10.2.e

In het gesprek van donderdag 26 januari 2017 met o.a. de heren [redacted]
[redacted] en [redacted] hebben wij de algemene ontwikkelingen
besproken van Groningen Airport Eelde (GAE) en specifiek de voortgang geschetst
met betrekking tot de ontwikkelingen rondom drones en innovatie op GAE

10.2.e

Met deze brief vragen wij de medewerking van uw ministerie om zo spoedig mogelijk de Aanwijzing van Luchthaven Eelde als enige gecontroleerde burgerluchthaven tot test-, demonstratie- en oefenlocatie voor drones mogelijk te maken. Alvorens te komen tot het indienen van een formele aanvraag bij de inspectiedienst ILT als testlocatie is uw medewerking noodzakelijk.

De Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen kent momenteel een verbod op het vliegen met drones in een groot deel van de CTR van Eelde. Er is geen ontheffingsmogelijkheid opgenomen.

Op initiatief en met ondersteuning van de Provincie Drenthe hebben onder meer het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en GAE de Drone Hub GAE opgezet. Het doel is om van de hub een vooraanstaand kennis- en ontwikkelcentrum op het gebied van drones te maken, waarbij drones en de toepassingen hiervan centraal staan. Dit gaat in samenwerking met partners uit het bedrijfsleven, overheid en onderwijsinstellingen.

Luchtverkeersleiding Nederland heeft nadrukkelijk aangegeven om voor haar ontwikkelactiviteiten ten aanzien van drones enkel GAE, als gecontroleerde civiele luchthaven, te willen gebruiken als testlocatie¹. In de ogen van LVNL heeft GAE de hiervoor benodigde ruimte en samen met GAE is er de nodige ervaring op het gebied van innovatieve ontwikkelingen.

¹ In de overige (civiele) CTR's zullen enkel tests kunnen plaatsvinden in de buitenringen.

Eelde heeft in de voorgaande tijd vaker gefungeerd als testlocatie, zoals recent op het gebied van Remote Tower. GAE is daarmee de test- en lesluchthaven van Nederland.

GAE is in samenwerking met LVNL, NLR en de Drone Hub GAE bezig protocollen op te stellen op grond waarvan op de luchthaven, en later ook op andere plaatsen in de CTR van Eelde, met drones kan worden geopereerd. In een stappenplan worden verschillende fasen doorlopen om uiteindelijk te komen tot volledige integratie en een nieuw 'Unmanned Traffic Management' (UTM). Voor LVNL is het van primair belang dat drones op de radar zichtbaar zijn en dat over de radio met de dronepiloot kan worden gecommuniceerd. Te allen tijde zal er sprake zijn van een incrementele ontwikkeling waarbij gebruik gemaakt zal worden van reeds beschikbare veiligheidsmanagement-systemen en -werkwijzen.

Uiteraard zullen met de verantwoordelijke partijen op en rond de luchthaven en de Inspectie sluitende afspraken gemaakt worden met betrekking tot de voorwaarden voor het gebruik van de CTR. De voorwaarden zoals deze gebruikt worden bij het NLR te Marknesse dienen als voorbeeld voor Eelde

Gelet op het maatschappelijk belang, de sterk groeiende technologische economie met betrekking tot drone-toepassingen en de razendsnelle ontwikkelingen rondom de Drone Hub vragen wij u ons verzoek met de nodige prioriteit te behandelen.

Met interesse zie ik uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Groningen Airport Eelde nv

Marco van de Kreeke
Directeur

c.c.: Min I&M – Directoraat –generaal Bereikbaarheid:
– de

Voorstel voor aanwijzing Groningen Airport Eelde als testlocatie onbemande luchtvaart.

Aanleiding

Op initiatief van Groningen Airport Eelde, Luchtverkeersleiding Nederland, Provincie Drenthe en diverse regionale stakeholders is de Drone Hub GAE opgezet. Drone Hub GAE bundelt de kennis van regelgevers, operators, bedrijfsleven en onderzoeksinstituten en gebruikt de geboden experimenteerruimte voor onbemande luchtvaart om de ontwikkeling en toepassing van onbemand vervoer te versnellen. Het initiatief sluit aan bij de strategische kaders van Noord-Nederland ten aanzien van innovatie en economische ontwikkeling. Ook past het initiatief in het toekomstscenario voor Groningen Airport Eelde (GAE).

De Drone Hub GAE heeft op dit moment de verkennende fase afgerond. Deze fase werd gekenmerkt door een scan ten aanzien van het waarborgen van (lucht)veiligheid, inpasbaarheid met betrekking tot de primaire functie van de luchthaven, draagvlak onder de regionale stakeholders en de marktpotentie. De Drone Hub GAE heeft voor de volgende fase een juridisch kader nodig voor het legaal testen van drones op de luchthaven en in de gehele CTR.

Wat is het nationale belang?

Beleidsmatig is er een groeiende interesse in onbemand vervoer. Luchtvaart is, naast verkeer over weg en water, een belangrijk toepassingsgebied. De regelgeving vanuit Europa en de nationale overheid is in ontwikkeling. Er is sprake van een transitie van ATM naar UTM. De integratie van onbemand in de CTR is een belangrijke deelvraag.

Drones combineren robotica en optica en deze crossover kent steeds meer toepassingsgebieden. Nederland draagt bij aan de mondiale ontwikkeling van deze innovaties met Research en Development, een netwerk waarbinnen kennisinstellingen zoals NHL en RUG, UMCG en het Noordelijke bedrijfsleven een substantiële bijdrage leveren. De testlocatie Drone Hub GAE maakt het mogelijk bij te dragen aan deze economische en beleidsmatige ontwikkeling voor wat betreft onbemande luchtvaart.

Voorgenomen onderzoeksgebieden

- Unmanned Traffic Management
- Integratie CTR
- Regelgeving, certificering, protocollen
- Data en dataverwerking
- Sensor- en droneontwikkeling
- Droneoperatie

Voorgenomen testen

In principe is de testlocatie beschikbaar voor iedereen die aan de voorwaarden voldoet (persoonlijke vergunning IL&T, RPAS Operator Certificate (ROC), vliegbrevet, bewijs van luchtwaardigheid (BVL) en een bewijs van inschrijving (BVL).

De Drone Hub GAE wil geleidelijk groeien als testlocatie (testen met drones, drones ten opzichte van de burgerluchtvaart en uiteindelijk aar testen met autonoom vliegen). Testen worden uitgevoerd

met zowel fixed wing als multirotor luchtvaartuigen. In eerste instantie is het de bedoeling om te testen met luchtvaartuigen tot 25 kg. Na succesvolle testen van traffic management systemen en operational control, is het de bedoeling zwaardere luchtvaartuigen toe te staan.

De deelnemers van de Drone Hub GAE voorzien de volgende testprojecten:

- Logistiek: last mile diensten, perifere diensten.
- Landbouwtoepassingen: gewasontwikkeling -bescherming en opbrengstverhoging.
- Inspecties: elektriciteit-netwerk, bouw, infrastructuur, energie-installatie.
- Metingen: land en 3D-metingen, kaartproductie, GIS.
- Beveiliging: calamiteiten, incidenten, bewaking objecten.
- Natuurbeheer: natuurbeheer, calamiteiten en inspecties.
- Hulpdiensten: AED, perifere zorg, veiligheidsregio.
- Luchtfotografie en film: warmtebeelden, multi/hyper-spectrale camera's, 360°-video, live-streaming.

Planning

Zie bijlage

Waarom Groningen Airport Eelde?

Uitgaande van de ophanden zijnde integratie van onbemande en bemande luchtvaart is een gecontroleerde civiele luchthaven de meest logische testomgeving. Voor Groningen Airport Eelde in het bijzonder gelden de volgende voorwaarden:

- De luchthaven beschikt over de bevoegdheid voor de borging van de veiligheid en de benodigde management- en monitoringsystemen.
- De luchthaven heeft een gecontroleerd luchtruim en LVNL is partner in de testlocatie.
- De luchthaven heeft een goede relatie met IL&T, overheden en regionale partners.
- De luchthaven beschikt over de vereiste infrastructuur en biedt indoor en outdoor testfaciliteiten.
- De luchthaven beschikt over training- en opleidingsfaciliteiten voor theorie en praktijk.
- De luchthaven beschikt over ruimte in het luchtruim en luchtvaartcapaciteit.
- De regio beschikt over een relatieve veilige openbare omgeving als gevolg van de grofmazige en dunbevolkte structuur.
- De regio beschikt over de relevante kennisinfrastructuur, bijvoorbeeld Rijksuniversiteit Groningen (RUG), Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL) en Nederlandse Lucht- en ruimtevaart centrum (NLR).
- De regio beschikt over de relevante initiatiefnemers gericht op onbemand vervoer, bijvoorbeeld Google, 5G, etc.

Wat is de rol van het bevoegd gezag?

De rijksoverheid is het bevoegd gezag voor de luchthaven. De testlocatie wordt verankerd in het Luchthavenbesluit. Betrokkenen streven ernaar om de aanvraag voor het LHB, inclusief MER, in het

voorjaar van 2018 bij het Ministerie I&M in te dienen. Vooruitlopend op deze verankering is het van belang ervaring op te doen met de testlocatie. De primaire verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het gezag ligt bij GAE, LVNL en IL&T. Provincie en gemeente zijn bevoegd gezag voor de openbare ruimte, orde en veiligheid. Deze partijen werken, binnen de kaders van de gewezen verantwoordelijkheid, samen als volwaardig partner ten behoeve van de inrichting en operatie van de testlocatie.

Hoe wordt de vliegveiligheid en privacy met betrekking tot het vliegen met drones gewaarborgd?

De partijen die verantwoordelijk zijn in relatie tot het vliegen met drones voor het gebruik van luchthaven en luchtruim zijn de Luchtverkeersleiding Nederland(LVNL) en Groningen Airport Eelde(GAE). Daarnaast is de dronepiloot verantwoordelijk voor het vliegen met de drone.

Zowel LVNL als GAE zijn conform regelgeving gecertificeerde organisaties. Daarmee tonen zij aan dat zij conform de regelgeving hun operaties op een veilige en verantwoorde wijze uitvoeren. Onderdeel van de certificering is dat zij beschikken over een veiligheidsmanagementsysteem(VMS) en daarmee continue eventuele risico's identificeren en trends analyseren in incidenten en bij het ontstaan daarvan mitigerende maatregelen nemen.

Het vliegen met drones kan daarom, met een aantal toevoegingen, naadloos aansluiten op de bestaande VMS-en qua veiligheid. De toevoegingen die partijen voorstaan zijn:

- De drone operator is opgeleid en beschikt over een bedrijfsontheffing (ROC) Daarmee heeft het bedrijf ook een door ILT goedgekeurd operationeel manual waar veiligheid in is beschreven. Voor het vliegen met drones op een luchthaven zal het bedrijf een aanvulling moeten opnemen.
- GAE zal per vlucht een vluchtaanvraag verlangen waarmee de eisen worden getoetst aan de te verkrijgen ontheffing en deze zal per vlucht beoordeelt gaan worden door een deskundige. Hierin wordt ook het doel en de inhoud van de vlucht vastgelegd. Uiteindelijk fiatteert de Airport Manager GAE de vlucht waarmee ook geborgd gaat worden dat betrokken partijen bekend en akkoord zijn met het vliegplan.
- Voor en na elke vlucht dient een briefing gehouden te worden waarin aandacht dient te worden gegeven aan het vliegplan en het beperken van overlast en privacy schending voor omwonenden. Na afloop dient te worden vastgesteld of de vlucht conform het plan is verlopen en of zich er (mogelijk) situaties hebben voorgedaan die reden geven tot aanpassen van regels en afspraken.
- Zowel GAE als LVNL zullen eventuele toevoegingen in hun VMS doen voor het borgen van een veilige vliegoperatie mede aan de hand van de te verlenen ontheffing.
- Drone operatie is onderdeel van de agenda van het overleg met de gebruikers van de luchthaven. De Commissie Regionaal Overleg (CRO) luchthaven Eelde wordt betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe activiteiten. De CRO heeft tot taak om in overleg met diverse betrokkenen een gebruik van de luchthaven te bevorderen dat zoveel mogelijk recht doet aan de belangen van die betrokkenen.

Wat vind Luchtverkeersleiding Nederland van het voornemen?

Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) is sinds de lancering van de Drone Hub GAE als partij betrokken. LVNL beschouwt GAE als de uitgelezen locatie om te onderzoeken hoe drones op een veilige en efficiënte manier in gecontroleerd luchtruim geïntegreerd kunnen worden.

In de brief van 14 februari 2017 j.l. (bijlage), vraagt de luchthaven om het opnemen van een ontheffingsmogelijkheid in de ministeriele Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen. LVNL is daarin genoemd als medeoprichter. LVNL heeft hierbij aangegeven dat ten behoeve van haar ontwikkelactiviteiten ten aanzien van drones enkel GAE, als gecontroleerde luchthaven, te willen gebruiken als testlocatie. In de ogen van LVNL heeft GAE de hiervoor benodigde ruimte en samen met GAE is er de nodige ervaring op het gebied van innovatieve ontwikkelingen.

Welke organisaties steunen het initiatief?

Bovenstaande regionale stakeholders onderschrijven het belang van een drone expertise centrum en dragen actief bij aan de totstandkoming van de testlocatie. Het betreffen kennisinstellingen, overheden, overheidsdiensten, opleidingsinstellingen en netwerkpartners. Daarnaast is er nog een substantieel aantal marktpartijen geïnteresseerd om activiteiten uit te voeren binnen de testlocatie. Vanwege de concurrentiegevoeligheid van de informatie is daarvan geen overzicht meegenomen. Het betreft droneoperators, toeleveranciers, engineering- en servicedienstverleners en communicatie en dataspecialisten.

verslag

Luchtverkeerscommissie

Plesmanweg 1-6

Den Haag

Postbus 20904

2500 EX Den Haag

@minlenm.nl

Contactpersoon

Secretaris LVC

T

Datum

5 juli 2017

Nummer

2017/2

Betreft Luchtverkeerscommissie
Vergaderdatum en tijd 30 juni 2017, 10.00-12.00 uur
Vergaderplaats Ministerie van IenM, Den Haag, zaal W4.24

Deelnemers
[redacted] (DGB) Vz.
[redacted] (MLA)
[redacted] (CLSK)
[redacted] (LVNL)
[redacted] (MUAC)

Afwezig [redacted] (ILT); [redacted] (DGB)
Afschrift LVC-staf, HBJZ en voorzitters LVC SF

1. Opening en mededelingen

[redacted]
[redacted]

2. Vaststellen agenda

[redacted]

3. Verslag en actielijst

[redacted]
[redacted]
[redacted]

4. Verslag LVC-staf

[redacted]

5. Drones CTR en testlocaties (presentatie DGB)

De heer [redacted] geeft een presentatie over professioneel dronegebruik in de CTR en testlocaties.

De tests met drones in de CTR van (Eelde, MAA, RTM) zijn positief. LVNL beaamt de positieve uitkomst en samenwerking. Voorgesteld wordt een geharmoniseerde aanpak voor civiele en militaire CTRs. CLSK ondersteunt een geharmoniseerde aanpak en tekent hierbij aan dat dit in eerste instantie minder ruime mogelijkheden kan betekenen voor drones.

Met LVNL wordt ook gewerkt aan het specifiek toestaan van drones voor inspectie van objecten (>45m) in de buitenste ring van de CTR waarbij o.m. [REDACTED] Dit zal in de regelgeving worden opgenomen.

*buiten
verzoek*

Besluit 1: de aanpak wordt gesteund. Dit betekent: nu te werken aan de wetgeving en vervolgens aan de harmonisatie civiel-militaire CTRs via de gezamenlijke beleidseenheid. **Actie: gezamenlijke beleidseenheid**

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

6. Voortgang en voorstel LVC SF evenementenaanpak

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

*Buiten
verzoek*

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

buiten werkdag

Besluitenlijst

- [REDACTED]
- LVC stemt in met de aanpak voor professioneel dronegebruik in de CTR. Dit betekent: nu te werken aan de wetgeving en vervolgens aan de harmonisatie civiel-militaire CTRs via de gezamenlijke beleidseenheid.
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

buiten verzoek

buiten verzoek

-
- [REDACTED]
 - [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
 - [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
 - [REDACTED]
[REDACTED]

buiten verzoek

Actielijst

[illegible]

Deadline	LVC Voorraadagenda	Datum LVC	Wie
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

beside each

10

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Inspectie Leefomgeving en Transport
Inspecteur-Generaal
Dhr. Jan van den Bos
Postbus 90653
2509 LR Den Haag

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afd. Luchtverkeer
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted]
M [Redacted]
[Redacted]

10.2.c

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/185984

Datum 25 juli 2017
Betreft Verzoek HUF-toets i.v.m. wijziging van de Regeling op afstand bestuurde luchtvaartuigen

Bijlage(n)
1

Geachte heer van den Bos,

Hierbij verzoek ik u een HUF-toets uit te voeren op de wijziging van de Regeling op afstand bestuurde luchtvaartuigen (Roabl).

[Redacted]

Buiten verzoek

Toelichting

- [Redacted]
- Om bijvoorbeeld inspecties aan hoge objecten uit te kunnen voeren worden deze, onder strikte operationele- en veiligheidsvoorwaarden uitgezonderd van het verbod om hoger dan 45 meter in de buitenste ring van een aantal civiele CTRs te vliegen.
- In het verlengde daarvan wordt het verbod op vliegen binnen de Groningen CTR opgeheven, zolang die vluchten plaatsvinden in het kader van tests t.b.v. de integratie tussen bemand en onbemand vliegverkeer. Eisen voor luchtruimklasse C blijven onverminderd van kracht.

Buiten verzoek

Parallel aan dit HUF-verzoek wordt de concept Roabl via internet geconsulteerd.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BEREIKBAARHEID,

[Redacted]
M. Frequin

10.2.c

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, van,
nr. IENM/BSK tot wijziging van de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen
in verband met het verruimen van de mogelijkheden voor gecertificeerd drone
gebruik

HOOFDDIRECTIE
BESTUURLIJKE EN
JURIDISCHE ZAKEN

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

Gelet op artikel 4 van het Besluit luchtverkeer 2014;

BESLUIT:

Artikel I

De Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 10a, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eind van onderdeel c vervalt: en.
2. Onder lettering van onderdeel d als onderdeel e, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
 - d. de vlucht wordt uitgevoerd tot een afstand van minimaal 50 meter horizontaal van mensenmenigten, aaneengesloten bebouwing of kunstwerken, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, in gebruik zijnde autosnelwegen en autowegen, in gebruik zijnde wegen waar een maximale snelheid van 80 kilometer per uur geldt, spoorlijnen, vaartuigen en voertuigen; en.

B

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "met een RPA" vervangen door: met een RPA waarvan de totale massa meer dan 25 kg bedraagt,.
2. Onder vernummering van het tweede tot en met vierde lid tot derde tot en met vijfde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:
 2. Het is verboden een VFR-vlucht uit te voeren met een RPA waarvan de totale massa ten hoogste 25 kg bedraagt, binnen 25 meter horizontaal van mensenmenigten, aaneengesloten bebouwing, in gebruik zijnde autosnelwegen, in gebruik zijnde autowegen, of in gebruik zijnde wegen waar een maximale snelheid van 80 kilometer per uur geldt.
3. In het vijfde lid (nieuw) wordt "bedoeld in het eerste en derde lid" vervangen door "bedoeld in het eerste, tweede en vierde lid".

C

Artikel 15aa wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van het eerste lid, onderdeel b, vervalt: en.
2. Aan het eerste lid worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:
 - d. binnen een afstand van 50 meter horizontaal van mensenmenigten, aaneengesloten bebouwing of kunstwerken, industrie- en havengebieden

daaronder begrepen, in gebruik zijnde autosnelwegen en autowegen, in gebruik zijnde wegen waar een maximale snelheid van 80 kilometer per uur geldt, spoorlijnen, vaartuigen en voertuigen; en

e. in ander luchtruim dan luchtruim met klasse G.

3. Het tweede lid vervalt.

4. Het derde lid wordt vernummerd tot tweede lid.

D

Aan artikel 16 worden twee leden lid toegevoegd, luidende:

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor vluchten in Eelde CTR die worden uitgevoerd ten behoeve van experimenten met betrekking tot de integratie van op afstand bestuurde luchtvaartuigen in gecontroleerd luchtruim.

4. Onverminderd het eerste lid, geldt het verbod, bedoeld in het tweede lid, niet voor vluchten die worden uitgevoerd voor het verrichten van luchtwerk met betrekking tot obstakels gelegen in Maastricht CTR, Eelde CTR en Rotterdam CTR binnen een straal van 25 meter rond deze obstakels en tot maximaal 5 meter boven het hoogste punt van deze obstakels.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van pm.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkema

Toelichting

Algemeen

1. Inleiding

Drones bieden vele innovatieve toepassingsmogelijkheden om sneller, beter, veiliger en efficiënter te kunnen werken. Het kabinet wil ruimte geven aan deze toepassingsmogelijkheden voor beroepsmatig gebruik van drones. Daarbij moet een geïntegreerde belangenafweging plaatsvinden, waarbij zowel economische en maatschappelijke kansen worden betrokken als veiligheids- en privacybelangen. Het kabinet heeft daarbij een aantal potentieel kansrijke domeinen bepaald, zoals bewaken en beveiligen (bijvoorbeeld bedrijfs- en industrieterreinen) en infrastructuur (bijvoorbeeld inspectie van kunstwerken en technische installaties)¹. De onderhavige regeling is een vervolg op het voornemen van het kabinet de toepassingsmogelijkheden van beroepsmatig gebruik van drones te verruimen.

2. Hoofdpijnen van de regeling

Verruiming afstand tot aaneengesloten bebouwing, mensenmenigten en wegen
De regelgeving bevatte de verplichting bij het uitvoeren van beroepsmatige operaties met drones een afstand tot mensenmenigten, aaneengesloten bebouwing en wegen aan te houden van 150 meter. Ten opzichte van industrie- en havengebieden en vaartuigen, voertuigen, kunstwerken en spoorlijnen gold een afstandseis van 50 meter. Deze afstandseisen werkten belemmerd. Zo was bijvoorbeeld het verrichten van luchtwerk met betrekking tot bebouwing niet altijd mogelijk, omdat daarmee de afstand ten opzichte van andere bebouwing dan wel wegen of spoorlijnen in de omgeving niet kon worden nagekomen. Na bestudering van de opgedane operationele ervaringen met beroepsmatig gebruik van drones onder de huidige regelgeving in de afgelopen jaren is geconstateerd dat genoemde afstandseis onnodig stringent is. Indien operaties worden uitgevoerd door gecertificeerde drone operators, die gebruik maken van gekeurde drones tot en met 25 kg (voorzien van een bewijs van luchtwaardigheid) en professionele piloten (in het bezit van een bewijs van bevoegdheid), garandeert een afstand van 25 meter een adequaat veiligheidsniveau. Om die reden wordt met de onderhavige regeling de voor beroepsmatig gebruik van drones geldende afstandseis versoepeld voor drones tot 25 kg, waarmee een onnodige belemmering voor beroepsmatig gebruik van drones wordt weggenomen.

Verruiming toepassingsmogelijkheden in de CTR.

Daarnaast worden met de onderhavige regeling de mogelijkheden verruimd om beroepsmatige operaties uit te voeren binnen de CTR (het gecontroleerde luchtruim rond luchthavens). Op grond van de regeling waren operaties met drones alleen toegestaan in de buitenste ring van de CTR tot een maximale hoogte van 45 meter. Deze regelgeving verhinderde de inspecties met drones in de buitenste ring van de CTR boven 45 meter, terwijl in bepaalde delen van CTR's zich juist veel industrie bevindt, waarvoor de inspecties met drones grote

¹ Brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de Ministers van Veiligheid en Justitie, van Economische Zaken en van Defensie aan de Tweede Kamer van 29 september 2016 (TK 2016/17, 30806, nr. 36).

voordelen biedt. Deze operaties in de buitenste ring van Maastricht CTR, Eelde CTR en Rotterdam CTR boven de 45 meter kunnen veilig worden uitgevoerd door gecertificeerde drone operators, die gebruik maken van gekeurde toestellen (voorzien van een bewijs van luchtwaardigheid) en professionele piloten (in het bezit van een bewijs van bevoegdheid). Daarbij is ook van belang dat op grond van de SERA-verordening² voorafgaand aan de vlucht een vliegplan moet worden ingediend, tweezijdig radiocontact verplicht is en een klaring moet worden gekregen van de luchtverkeersleiding. Om deze reden worden met de onderhavige regeling genoemde operaties mogelijk gemaakt. De verruiming van de mogelijkheid voor operaties in de CTR heeft geen betrekking op Schiphol CTR. Vooralsnog worden operaties daar in verband met de drukte in het betreffende luchtruim niet haalbaar geacht. Ditzelfde geldt voor operaties in het boven Nederlands grondgebied gelegen deel van de Niederrhein CTR. Hoewel het hier Nederlands luchtruim betreft, is de Duitse luchtverkeersdienstverlener verantwoordelijk voor het beheer hiervan. Over de gebruiksmogelijkheden in deze CTR zullen op een later moment nadere afspraken gemaakt worden. Als daar dan aanleiding toe is zal de regelgeving dienovereenkomstig aangepast worden.

Verder voorziet de onderhavige regeling in de wens om in de gehele CTR Eelde vluchten uit te voeren waarbij geëxperimenteerd kan worden met de integratie van op afstand bestuurd luchtvaartuigen met bemande luchtvaart in gecontroleerd luchtruim. Dit is nodig om deze gewenste integratie in de toekomst, op een luchthaven die zich hier qua aard en omvang voor leent, mogelijk te maken. Ook hier geldt de eis dat deze operaties worden uitgevoerd door gecertificeerde drone operators, die gebruik maken van gekeurde drones en professionele piloten. En ook deze operaties moeten voldoen aan de SERA-verordening.

3. Internetconsultatie

pm

4. Lasten voor burgers

De onderhavige regeling betreft een wijziging van de luchtverkeersregels voor op afstand bestuurd luchtvaartuigen. De regeling brengt dan ook geen verandering in de administratieve lasten of de nalevingskosten mee.

5. Uitvoering en handhaving

Het toezicht op de naleving van de luchtverkeersregels, die met de onderhavige regeling worden gewijzigd, berust bij de ambtenaren van de Inspectie Leefomgeving en Transport en bij de in artikel 141 van het wetboek van Strafvordering bedoelde ambtenaren. Krachtens artikel 11.9 van de Wet

² Uitvoeringsverordening (EU) nr. 923/2012 van de Commissie van 26 september 2012 tot vaststelling van gemeenschappelijke luchtverkeersregels en operationele bepalingen betreffende luchtvaartnavigatiediensten en -procedures en tot wijziging van uitvoeringsverordening (EU) nr. 1035/2011 en verordeningen (EG) nr. 1265/2007, (EG) nr. 1794/2006, (EG) nr. 730/2006, (EG) nr. 1033/2006 en (EU) nr. 255/2010 (PbEU 2012, L281)

luchtvaart in samenhang met artikel 33 van het Besluit luchtverkeer 2014 zijn overtredingen van deze voorschriften strafbaar gesteld.

6. Inwerkingtreding

In overeenstemming met het beleid inzake vaste verandermomenten treedt de onderhavige regeling in werking op pm

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel B

Zoals aangegeven in het algemeen deel van de toelichting wordt met deze regeling de minimale afstand die bij beroepsmatig dronegebruik moet worden aangehouden (150 meter) verkleind tot 25 meter, voor zover het drones tot en met 25 kg betreft. Dit wordt gedaan door artikel 15, eerste lid, waarin de afstandseis van 150 meter is neergelegd, te beperken tot drones van meer dan 25 kg, en een nieuw tweede lid in het leven te roepen, waarin de afstandseis wordt neergelegd die drones tot en met 25 kg in acht moeten nemen.

Artikel I, onderdelen A en C

De afstandseis voor drones tot en met 4 kg die vliegen onder striktere operationele condities (de zogenoemde minidrones) was, in het oude artikel 15aa, tweede lid, van de Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen geformuleerd als een toestemming om dichterbij te vliegen dan ander beroepsmatig (gecertificeerd) gebruik. Omdat als gevolg van de onderhavige regeling de afstandseis voor gecertificeerd drone gebruik tot en met 25 kg soepeler wordt dan de afstandseis voor zogenoemde minidrones (50 meter), moet ook de formulering van de bepalingen met betrekking tot deze minidrones aangepast. Met de onderhavige regeling wordt de afstandseis van 50 meter nu opgenomen in artikel 15aa, eerste lid, van de Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen, bij de overige eisen die gelden indien wordt gevlogen onder de minidroneregeling. Voor de volledigheid wordt hier ook het verbod opgenomen te vliegen in klasse G. Dit verbod is niet nieuw. Het verbod volgde reeds uit artikel 10a, eerste lid. Deze wijzigingen zijn louter van wetstechnische aard. Inhoudelijk verandert er niets aan de eisen voor minidrones.

Artikel I, onderdeel D

Zoals toegelicht in het algemeen deel van deze toelichting, worden met de onderhavige regeling de mogelijkheden voor beroepsmatig gebruik van RPA's in de CTR verruimd. Dit wordt gedaan door de toevoeging van twee leden aan artikel 16 van de Regeling op afstand bestuurd luchtvaartuigen. Het toegevoegde derde lid bevat een inperking van het in het eerste lid opgenomen verbod te vliegen in Eelde CTR voor zover het experimenten betreft met betrekking tot de integratie van RPA's in het gecontroleerde luchtruim. Het nieuwe vierde lid bevat de inperking van het in het tweede lid neergelegde verbod te vliegen hoger dan 45 meter voor zover het luchtwerk betreft met betrekking tot obstakels die zijn gelegen in de buitenste ring van Maastricht CTR, Eelde CTR en Rotterdam CTR.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijksma

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Directoraat-Generaal Bereikbaarheid
T.a.v. dhr. M. Frequin
Rijnstraat 8
Postbus 20901 Den Haag

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
[redacted]
Senior (beleids) adviseur
M. [redacted]
[redacted]@lent.nl

minuut

HUF toets wijziging Regeling op afstand bestuurbare
luchtvaartuigen

Ons Kenmerk
ILT-2017/76262

Getipt door / paraaf [redacted] (ILT)	Vervolg op
Vergeleken door / paraaf [redacted] (ILT) [redacted] (ILT)	Rappeldatum 30/8/17
Verzonden door / paraaf [redacted]	Verzenddatum 1 sept 2017
Ondertekening door / paraaf (plv) IG - [redacted]	Verzendwijze
[redacted] paraaf	Na verzending retour aan
[redacted] [redacted] [redacted]	Adres
ILT / Beleidsadvies DGB / [redacted]	

Uw Kenmerk
IENM/BSK-2017/185984

10.2.1

10.2.1

10.2.1

10.2.1

T.a.v. Frank van Diepenbeek

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Senior (beleids) adviseur

M

Datum
30 augustus 2017

Bijlage(n)
Brief aan DGB - antwoord
HUF toets

memo

HUF toets Regeling Op Afstand Bestuurde
Luchtvaartuigen

Beste Jan / Frank,

Bij deze stuur ik je de achtergrond memo over de HUF toets op de regeling op afstand bestuurde luchtvaartuigen (ROABL).

Met de wijziging van deze regeling worden de regels omtrent het vliegen met drones en de bijbehorende veiligheidsbuffers ~~rondom industriële objecten, versoepeld. Dit is voor professionele gebruikers van drones belangrijk voor bijvoorbeeld beroepsmatige inspecties van objecten en/of installaties.~~

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Senior (beleids) adviseur

Buster verzoek

Buster verzoek

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

12

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Directoraat-Generaal Bereikbaarheid
T.a.v. dhr. M. Frequin
Rijnstraat 8
Postbus 20901 Den Haag

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
[redacted]
Senior (beleids) adviseur

M [redacted]

Ons Kenmerk
ILT-2017/76262

Betreft HUF toets wijziging Regeling op afstand bestuurde
luchtvaartulgen

Frequin,

Geachte heer [redacted]
Op uw verzoek heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport een HUF-toets
uitgevoerd op de aanpassing van de Regeling op afstand bestuurde
luchtvaartulgen. Mijn bevindingen treft u aan in deze brief.

Uw Kenmerk
IENM/BSK-2017/185984

1 SEP. 2017

Uitvoerbaarheid

De regeling is uitvoerbaar. Het is voldoende duidelijk welke vergunninghouders moeten worden geïnformeerd en welke wijzigingen daarbij nodig zijn. De ILT is voornemens de vergunninghouders aan te schrijven met een brief, over de wijzigingen van de regeling. De vergunning hoeft formeel gezien niet aangepast te worden echter kan de huidige vorm van de vergunning voor verwarring zorgen omtrent de rechten en verplichtingen die hieruit voortvloeien.

De ILT zal de vergunninghouders adviseren om deze brief te bewaren bij de vergunning zodat deze voor verduidelijking kan zorgen.

Handhaafbaarheid

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Buizen en 200k

¹ zie de bijlage van de regeling "Toelichting - 3 - Uitvoering en Handhaving"

Als laatste bestaat er nog een juridisch vraagstuk met betrekking tot de handhaving. In de tekst van deze regeling wordt verwezen naar artikel 4 van het **Besluit luchtverkeer 2014**. In dit besluit en in het **Besluit vluchtuitvoering** staat dat overtreding van deze voorschriften strafbare feiten betreffen, echter de regeling op afstand bestuurde luchtvaartuigen specificeert zelf niet wat eventuele strafbare feiten zijn.

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Datum
28 augustus 2017

11.1

Uitvoeringskosten

De bijlage om de vergunningen te kunnen wijzigen moet per vergunninghouder worden opgesteld.

Buiten
verzoek

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen voor de ILT naar aanleiding van de wijziging van deze regeling. De inzet op dit dossier blijft ongewijzigd.

Buiten
verzoek

Daarnaast is door juridische zaken geconstateerd dat er in de huidige Regeling twee artikelen 1a zijn opgenomen en ILT zou willen voorstellen om deze aan te passen en ook door te voeren in deze wijziging.

Inhoudelijke opmerkingen – commentaar op concepttekst

Hieronder een aantal tekstuele opmerkingen die de ILT graag wil toevoegen aan de tekst van de regeling.

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Datum
28 augustus 2017

[Redacted text block]

[Redacted text block with bullet points]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten verzoek

66 DE INSPECTEUR-GENERAAL LEEFOMGEVING EN TRANSPORT, p^{lv}.

Mr. J.A. van den Bos

10.2.C

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Datum
28 augustus 2017

[Redacted text]

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

[Redacted text]

Datum
28 augustus 2017

[Redacted text]

[Redacted text]

buiten verzoek

Verruiming toepassingsmogelijkheden in de CTR's **Maastricht, Eelde en Rotterdam**.

[Redacted text]

11.1

[Redacted text]

buiten verzoek

[REDACTED]

ILT
Handhavingsbeleid
Beleidsadvies

Datum
28 augustus 2017

11.1

[REDACTED]

11.1

DGB

10.2.e

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: woensdag 15 februari 2017 09:14
Aan: [redacted] - HBJZ 10.2.e
CC: [redacted] - DGB
Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde
Bijlagen: Brief [redacted] Drones en innovatie op GAE 14 febr 2017 pdf docx (2).pdf
10.2.e

Hoi [redacted] 10.2.e

[redacted] 11.1

Groeten,

[redacted] 10.2.e

Van: [redacted] DGB
Verzonden: donderdag 9 februari 2017 16:36
Aan: [redacted] - HBJZ 10.2.e
CC: [redacted] - DGB
Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Hoi [redacted] 10.2.e

[redacted] 11.1

Groeten,

[redacted] 10.2.e

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: vrijdag 3 februari 2017 10:10
Aan: [redacted] - HBJZ 10.2.e
CC: [redacted] - DGB
Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Hoi [redacted] 10.2.e

11.1 [redacted] Een en ander wordt, zoals reeds besproken vorige week, natuurlijk wel verboden door de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen waar in een expliciet verbod staat opgenomen op vliegen in de CTR van Eelde.

Groeten,

[redacted] 10.2.e

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: donderdag 2 februari 2017 14:50
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.C

Van: [redacted] HBJZ [redacted]
Datum: donderdag 02 feb. 2017 2:40 PM
Aan: [redacted] DGB [redacted]
Kopie: [redacted] HBJZ <[redacted]>
Onderwerp: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.C

Dag [redacted] 10.2.C

Naar aanleiding van het gesprek over GAE vorige week. Daarin werden mogelijkheden voor het vliegen met drones besproken. [redacted]

11.1

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

[redacted]
[redacted]

Groet,

[redacted] 10.2.C

14

[REDACTED] - DGB 10.2.€

Van: [REDACTED] DGB
Verzonden: maandag 20 februari 2017 15:58 10.2.€
Aan: [REDACTED] HBJZ
Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Ha [REDACTED] 10.2.€

tkn

Graag begin volgende week even breed over de CTR-vraagstukken juridisch brainstormen. Ik stuur je een uitnodiging.

Gr., [REDACTED] 10.2.€

Van: [REDACTED] DGB
Verzonden: woensdag 15 februari 2017 11:19 10.2.€
Aan: [REDACTED] DGB; [REDACTED] DGB
CC: [REDACTED] - DGB; [REDACTED] - [REDACTED] DGB; [REDACTED] DGB
Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Mooi dat het de (juridische) mogelijkheid en de bereidheid is om Eelde uit het CTR-verbod in het ROABL te halen. Alternatief is [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

11.1

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] 10.2.€

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

.....
Directoraat-Generaal Bereikbaarheid
Directie Luchtvaart
Afdeling Luchtvaartveiligheid
Plesmanweg 1-6 | 2597 JG | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag
.....

[REDACTED] 10.2.€

Van: [REDACTED] - DGB
Verzonden: woensdag 15 februari 2017 10:06 10.2.€
Aan: [REDACTED] DGB
CC: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Heren,

Zie hieronder reactie vanuit HBJZ op de vraag of er op basis van de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen een uitzonderingspositie kan worden gecreëerd voor Eelde om vliegen met drones toe te staan. Relevant in het licht van de brief die GAE hierover heeft gestuurd. Enige mogelijkheid hiervoor is dus om Eelde te schrappen uit de regeling.

Groeten,

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 15 februari 2017 9:58
Aan: [REDACTED] DGB
CC: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Dag [REDACTED]

Ik had je vraag uitgezet bij [REDACTED]. Zij houdt zich binnen onze afdeling bezig met de drone-regelgeving. Het antwoord is denk ik helder. Zie daarvoor het onderstaande. [REDACTED]

Ik zal de brief bekijken en kom nog met een reactie.

Groet,

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 12:49
Aan: [REDACTED] HBJZ
CC: [REDACTED] - HBJZ; [REDACTED] HBJZ; [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Hoi [REDACTED]

De betreffende bepaling in de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen is gebaseerd op artikel 5:10 van de Wet luchtvaart. Van het op dit artikel gebaseerde verbod kan geen vrijstelling of ontheffing worden verleend. Enige mogelijkheid is dan om de regeling zelf aan te passen en Eelde weg te halen bij het lijstje van CTR's waar vliegen met drones is verboden. Dit betreft een beleidsmatige afweging. Ik raad je dan ook aan [REDACTED] te verwijzen naar het drones team, in het bijzonder [REDACTED]

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 9:43
Aan: [REDACTED] - HBJZ
CC: [REDACTED] HBJZ; [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

Dag [REDACTED]

Enkele weken geleden kwamen er mensen van Groningen Airport Eelde naar Den Haag om te praten over het luchthavenbesluit voor de luchthaven. Daarbij bleek dat ze de ambitie hebben om drones te laten vliegen op het vliegveld. Daarop werd mij gevraagd om te bezien of de omzettingsregeling daarvoor problemen opwierp.

De omzettingsregeling levert geen problemen op voor het vliegen met drones, maar andere regelgeving dus (blijkbaar) wel. De vraag die [REDACTED] hieronder stelt (ik heb het geel gemarkeerd), lijkt vooral drones-gerelateerd, dus ik wilde aan jou vragen of jij dit weet.

Ik hoor het graag!

Groet,

10.2.€

Van: [redacted] - DGB

Verzonden: donderdag 9 februari 2017 16:36

Aan: [redacted] HBJZ

CC: [redacted] - DGB

Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.€

Hoi [redacted]

10.2.€

Nog even een vraagje naar aanleiding van het overleg dat we 2 weken geleden hadden met de luchthaven en jouw mail. [redacted]

11.1

In de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen staat nu in elk geval wel een expliciet verbod opgenomen op vliegen in de CTR van Eelde. Is het op basis van de regelgeving mogelijk om een uitzonderingspositie te creëren voor Eelde om hier als enige luchthaven vliegen met drones wel toe te staan?

Groeten,

10.2.€

Van: [redacted] - DGB

Verzonden: vrijdag 3 februari 2017 10:10

Aan: [redacted] HBJZ

CC: [redacted] - DGB

Onderwerp: RE: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.€

Hoi [redacted]

10.2.€

Dank voor de info. Een en ander wordt, zoals reeds besproken vorige week, natuurlijk wel verboden door de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen waar in een expliciet verbod staat opgenomen op vliegen in de CTR van Eelde.

Groeten,

10.2.€

Van: [redacted] - DGB

Verzonden: donderdag 2 februari 2017 14:50

Aan: [redacted] - DGB

Onderwerp: FW: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.€

Van: [redacted] HBJZ [redacted]

Datum: donderdag 02 feb. 2017 2:40 PM

Aan: [redacted] - DGB [redacted]

Kopie: [redacted] - HBJZ [redacted]

Onderwerp: Drones en Omzettingsregeling Eelde

10.2.€

Dag [redacted]

10.2.€

Naar aanleiding van het gesprek over GAE vorige week. Daarin werden mogelijkheden voor het vliegen met drones besproken. [redacted]

11.1

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

Groet,

[REDACTED]

10.2.1

15

DGB

10.2.e

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: dinsdag 7 maart 2017 11:24
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: RE: graag een check van jou..!

10.2.e

10.2.e

11.1

Een luchthavenbesluit moeten ze sowieso inderdaad en net als [redacted] moeten ze daarin beschrijven hoe testen met drones in z'n werk gaat. Omdat wij bevoegd gezag zijn, is er geen Vvgl (wel veiligheidscertificaat).

11.1

Wij moeten de uitzonderingspositie voor GEA beleidsmatig kunnen onderbouwen (in de regeling) en het veiligheidsvraagstuk maakt onderdeel uit van het luchthavenbesluit en de ROC aanvraag voor de operator.

11.1

10.2.e

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: maandag 6 maart 2017 23:34
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: RE: graag een check van jou..!

10.2.e

11.1

- . Wij moeten de regeling wijzigen met uitzonderingspositie voor Eelde en luchthavenbesluit nemen. Dit laatste is in het proces vergelijkbaar als bij [redacted], alleen zijn wij nu bevoegd gezag en niet de provincie
- . Moet gae dan aanvraag bij ons indienen of - als regeling is gewijzigd - bij ILT?
- . Kan de procedure zoals beschreven in de [redacted] brief van ILT dan ook voor gae zijn (muv dat wij LHB moeten nemen)
- . Dan komt toch ook ILT op gegeven ogenblik in beeld voor ontheffing/vergunning? En zijn niet wij in de lead voor uitvoering vd regelgeving

11.1

11.1

Als dit zo is waarom hebben dan een uitgebreid verzoek van gae nodig om regeling te kunnen wijzigen? Of kan volstaan worden met toch brief van gae met verzoek de regeling te wijzigen zodat in de CTR van Eelde als testlocatie met drones kan worden gevlogen. Dat hoeft dan niet zo uitgebreid als hieronder

Wij gaan dit vervolgens wijzigen en na publicatie/van kracht worden van de wijziging dient gae verzoek bij ILT in

11.1

Gr [redacted] 10.2.e

Verzonden met BlackBerry Work (www.blackberry.com)

10.2.e.

10.2.e

10.7. e

10.2.2

44

14.1

///

11.

10.7.e

16

[REDACTED] DGB

10.2.1

Van: [REDACTED] - DGB

Verzonden: dinsdag 7 maart 2017 14:38

10.2.1

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED] DGB; [REDACTED] DGB; [REDACTED]

[REDACTED] DGB

Onderwerp: RE: graag een check van jou..!

[REDACTED] 10.2.1

Je analyse is correct.

[REDACTED] 10.2.1

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]

Verzonden: dinsdag 7 maart 2017 14:06

Aan: [REDACTED] - DGB

10.2.1

CC: [REDACTED] - DGB; [REDACTED] - DGB; [REDACTED] - DGB

Onderwerp: RE: graag een check van jou..!

[REDACTED] 10.2.1

Erg bedankt voor je vlotte reactie!

Nog een vraagje:

Ik lees dat je wel wilt zien hoe e.e.a. veilig gebeurt. Ik neem wel aan dat na de stap van jou nog overleg met ILenT volgt als uitwerking, [REDACTED]

11.1

[REDACTED] Ik heb aangenomen dat het ministerie eerst aan zet is om e.e.a. juridisch mogelijk te maken en daarna de Inspectie om aan alle veiligheidsvoorwaarden te toetsen met te maken handboeken etc. door aanvrager. En dat deze stap nadrukkelijk in het plan genoemd wordt.

Groet,

[REDACTED] 10.2.1

Van: [REDACTED] DGB [REDACTED]

[REDACTED]

10.2.1

CC: [REDACTED] DGB; [REDACTED] - DGB; [REDACTED] - DGB

Onderwerp: RE: graag een check van jou..!

Ha [REDACTED] 10.2.1

11.1

[REDACTED] Wat ik heel belangrijk vind is te lezen op welke manier testen (welke eigenschappen hebben drone en piloot) in een gecontroleerd luchtruim (met alle verantwoordelijkheden die daarbij horen) veilig gaat gebeuren. En in hoeverre dat concept potentie heeft om bij te dragen aan de integratie van drones rondom luchthavens en breder in gecontroleerd luchtruim. [REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

Gr., [REDACTED] 10.2.1

2

17

[REDACTED] - DGB

10.2.e

Van: [REDACTED] - DGB
Verzonden: donderdag 9 maart 2017 11:35
Aan: [REDACTED] - DGB
CC: [REDACTED] DGB; [REDACTED] - DGB
Onderwerp: RE: Drones Eelde

10.2.e

Dank. Het gaat mij erom dat we GAE wel kunnen uitzonderen voor professioneel gebruik (want daar gaat de bedoelde regeling over), maar dat dan iedere pro gebruiker erin mag. [REDACTED]

11.1

Van: [REDACTED] DGB
Verzonden: donderdag 9 maart 2017 10:15
Aan: [REDACTED] - DGB
CC: [REDACTED] DGB; [REDACTED] - DGB
Onderwerp: Drones Eelde

10.2.e

Hoi [REDACTED]

10.2.e

10.2.e

Ik heb gisteren met [REDACTED] gesproken over Eelde. Ik heb hem gevraagd hoe we juridisch kunnen borgen dat er alleen getest wordt met drones op de testlocatie op de luchthaven zonder dat allerlei avonturiers ook de lucht in gaan met deze dingen. Hij komt hierop terug. Als ik reactie krijg ben jij de eerste die hem ontvangt.

Groeten,

[REDACTED]

10.2.e

Beleidsmedewerker

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
DGB | Directie Luchtvaart | Luchthavenontwikkeling en Milieu
Plesmanweg 1-6 | 2597 JG | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

T [REDACTED]
E [REDACTED]

10.2.e

10.2.C

66.1

44. /

10.2.e

10-2-C

Zie hierbij het conceptvoorstel van GAE. Graag jullie respons.

46.1

10.2.c

10.2.1

11.1

Alvast weer bedankt!

Hartelijke groet,

■■■■■■■■■■ provincie Drenthe.

10.2.C

19

DGB

10.2.€

Van: [redacted] DGB
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 11:18
Aan: [redacted] DGB
Onderwerp: FW: vraag over 'iedereen'..

10.2.€

10.2.€

10.2.€

[redacted] jij had deze vraag op mijn verzoek aan [redacted] gesteld. [redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 22 maart 2017 11:50
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: vraag over 'iedereen'..

10.2.€

Hallo [redacted]

10.2.€

11.1

Alweer bedankt voor je geduld en je reactie [redacted] ik heb het doorgestuurd aan de luchthaven, [redacted]

10.2.€

We gaan ermee aan de slag!

Wat betreft jouw zinsnede "iedere pro-gebruiker erin mag" , ik kreeg direct al de volgende reactie van [redacted]

10.2.€

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

[redacted]
[redacted]

11.1

Groet,

10.2.€

Van: [redacted] DGB [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 17:24
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: concept Plan Drone Hub Groningen Airport Eelde

10.2.€

Ha [redacted]

10.2.€

Bedankt voor het concept. We hebben er vanmiddag al even over gesproken.

Wat ik in ieder geval mis is een stuk over de verantwoordelijkheid van de luchtverkeersleiding in
luchtruimklasse C en hoe die ingevuld gaat worden. De test drone zal moeten voldoen aan tweezijdig
radiocontact, transponder (of ontheffing) en een vliegplan. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

11.1

[redacted] 11.1
[redacted]
Gr., [redacted] 10.2.c

Van: [redacted] [redacted]@drenthe.nl]

Verzonden: donderdag 16 maart 2017 9:59

Aan: [redacted] DGB 10.2.c

CC: [redacted]

Onderwerp: concept Plan Drone Hub Groningen Airport Eelde

Hallo [redacted] 10.2.c

Bijgaand vind je een concept van het plan Drone Hub GAE. [redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]

Alvast weer bedankt!

Hartelijke groet,

[redacted] provincie Drenthe.
10.2.c

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[redacted] DGB 10.2.1

Van: [redacted] - DGB
Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 14:37 10.2.1
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: vraag over 'iedereen'..

10.2.1
[redacted] die vraag staat nog uit bij onze juristen. [redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 22 maart 2017 11:50 10.2.1
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: vraag over 'iedereen'..

Hallo [redacted] 10.2.1 11.1 10.2.1
Alweer bedankt voor je geduld en je reactie. Ik heb het doorgestuurd aan de luchthaven, [redacted]
We gaan ermee aan de slag!
Wat betreft jouw zinsnede "iedere pro-gebruiker erin mag", ik kreeg direct al de volgende reactie van [redacted] 10.2.1

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] 11.1
[redacted]

Groet,
[redacted] 10.2.1

Van: [redacted] DGB [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 17:24 10.2.1
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: concept Plan Drone Hub Groningen Airport Eelde

Ha [redacted] 10.2.1
Bedankt voor het concept. We hebben er vanmiddag al even over gesproken.

Wat ik in ieder geval mis is een stuk over de verantwoordelijkheid van de luchtverkeersleiding in
luchtruimklasse C en hoe die ingevuld gaat worden. De test drone zal moeten voldoen aan tweezijdig
radiocontact, transponder (of ontheffing) en een vliegplan. [redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] 11.1

Gr., [REDACTED] 10.2.C

Van: [REDACTED]@drenthe.nl

Verzonden: donderdag 16 maart 2017 9:59

Aan: [REDACTED] DGB

CC: [REDACTED]

Onderwerp: concept Plan Drone Hub Groningen Airport Eelde

Hallo [REDACTED] 10.2.2

Bijgaand vind je een concept van het plan Drone Hub GAE.

Alvast weer bedankt!

Hartelijke groet,

provincie Drenthe.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dit aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

(21)

[REDACTED] DGB

10.2.e

Van: [REDACTED]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 3 april 2017 12:33
Aan: [REDACTED] (GAE); [REDACTED] DGB
CC: [REDACTED]@dronehub-gae.eu
Onderwerp: RE: Voorstel Drone Hub GAE juridisch kader

10.2.e

Allen,

Het is mooi dat het Plan of Voorstel nu bij het ministerie ligt. Ik had er nog wel een begeleidingsbrief bij gemaakt (21/3) die er nu niet bij is, [REDACTED] 11.1

Er was afgesproken in het overleg van maandag 20 maart in de grotere groep dat in die brief enige spoed werd gevraagd gezien het aantal bedrijven dat staat te popelen om aan de slag te gaan. [REDACTED] 11.1

[REDACTED] Tot slot werd gemeld dat er getracht zou worden met ILenT alvast te beginnen met e.e.a. vooruitlopend op het nog vast te stellen kader. Dat laatste is nu al afgesproken met ILenT.

Misschien kun je [REDACTED] dit nog meedelen in het contact dat je hebt over de voortgang tzt, Of nog een nabrander naar hem? 10.2.e

Groet,

10.2.e

Van: [REDACTED] (GAE) [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 31 maart 2017 12:33
Aan: [REDACTED]@ninenm.nl
CC: [REDACTED]@dronehub-gae.eu
Onderwerp: Voorstel Drone Hub GAE juridisch kader

10.2.e

Beste [REDACTED]

10.2.e

Hierbij stuur ik je ons voorstel voor de aanwijzing van Groningen Airport Eelde als testlocatie onbemande luchtvaart. Als het nog noodzakelijk is om dit in brief vorm toe te sturen dan hoor ik dat graag maar ik zie dit als bijlage van onze brief van feb j.l. met het verzoek tot een juridisch kader inzake drones.

Kun je mij periodiek op de hoogte houden van de voortgang?

Met vriendelijke groet / Kind regards,
GRONINGEN AIRPORT EELDE NV

[REDACTED]
[REDACTED]

10.2.e

T: [REDACTED]
E: [REDACTED]@gae.nl
I: www.groningenairport.nl

Machlaan 14a | 9761 TK Eelde | Nederland / The Netherlands
 Postbus 50 | 9765 ZH Paterswolde | Nederland / The Netherlands

22

DGB 10.2.€

Van: [redacted] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 14:32 10.2.€
Aan: [redacted] - DGB; [redacted] - HBJZ; [redacted]
[redacted] DGB
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

Ha [redacted] 10.2.€

Het zijn inderdaad punten om met de drone-experts ([redacted]) te bespreken. [redacted] 11.1

Dit is in ieder geval een aanzet om het met elkaar te bespreken en een verdere richting te bepalen.

Groet,
[redacted] 10.2.€

Van: [redacted] DGB
Verzonden: woensdag 5 april 2017 13:28
Aan: [redacted] - HBJZ; [redacted] HBJZ; [redacted] - DGB 10.2.€
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde 10.2.€

Hartelijk dank voor dit onderzoekwerk [redacted] Volgens mij zeer bruikbare info. Ik denk dat de drone-experts moeten afwegen wat zij zien als de beste optie. Wordt ongetwijfeld vervolgd!

Groeten,
[redacted] 10.2.€

Van: [redacted] HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:05
Aan: [redacted] HBJZ; [redacted] - DGB; [redacted] - DGB 10.2.€
Onderwerp: Drones op Luchthaven Eelde

Dag [redacted] 10.2.€

Een tijdje geleden was er een vraag over de mogelijkheden voor drones op Luchthaven Eelde. Kort en goed kwam het erop neer dat dit in de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen verboden is. Geen drones in de CTR Eelde. Ook bestaat er op het moment geen mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling. Om dronegebruik mogelijk te maken zijn op het eerste gezicht drie opties te bedenken.

[redacted] 11.1

[redacted] 11.1

[REDACTED]

[REDACTED] 11.1

[REDACTED] 11.1

Ik ben benieuwd wat jullie hiervan vinden.

Groet,

[REDACTED] 10.2.1

DGB

10.2.1

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 19:16
Aan: [REDACTED] HBJZ
CC: [REDACTED] -HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.C

Hoi [REDACTED] 10.2.C

Dank voor je mailtje aan DGB! [REDACTED]

[REDACTED] 11.1

Groet, [REDACTED] 10.2.C

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 14:30
Aan: [REDACTED] - HBJZ
CC: [REDACTED] -HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.C

Ha [REDACTED] 10.2.C

[REDACTED] 11.1

[REDACTED] 10.2.C
[REDACTED] 10.2.C
[REDACTED] had [REDACTED] gevraagd om dit aan mij te vragen. [REDACTED] en ik zijn namelijk bezig met het luchthavenbesluit van Eelde en voor de luchthaven is dit een belangrijk punt om tot exploitatie van de luchthaven te komen.

11.1

[REDACTED] Echter, de tekst van artikel 5.10 biedt een grondslag om bij ministeriële regeling te bepalen of er een beperking of verbod wordt opgelegd. Dat is in 5.10 geformuleerd als een keuze [REDACTED]

[REDACTED] 11.1

[REDACTED] 11.1

Groet, [REDACTED] 10.2.C

Van: [REDACTED] HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:43
Aan: [REDACTED] HBJZ
CC: [REDACTED] HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

Ha [REDACTED]

Nog even aanvullend vraagje. [REDACTED]

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:27
Aan: [REDACTED] HBJZ
CC: [REDACTED] -HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

Ha [REDACTED]

Het verbod te vliegen in de CTR is gebaseerd op artikel 5:10 van de Wet luchtvaart, dat een basis bevat voor de Minister om bij ministeriële regeling het burgerluchtverkeer te beperken of verbieden. Het is niet mogelijk om ontheffing te verlenen van een dergelijke beperking of een dergelijk verbod. In tegenstelling tot andere regels die zijn gebaseerd op hfdst. 5 en waarvan wel ontheffing kan worden verleend (zie art. 5.5 lid 3 en art. 5:11 lid 2).

[REDACTED] Graag even overleg deze week!

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:05
Aan: [REDACTED] HBJZ; [REDACTED] DGB; [REDACTED] - DGB
Onderwerp: Drones op Luchthaven Eelde

Dag [REDACTED]

Een tijdje geleden was er een vraag over de mogelijkheden voor drones op Luchthaven Eelde. Kort en goed kwam het erop neer dat dit in de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen verboden is. Geen drones in de CTR Eelde. Ook bestaat er op het moment geen mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling. Om dronegebruik mogelijk te maken zijn op het eerste gezicht drie opties te bedenken.

[REDACTED] 11.1

[REDACTED] 11.1

3. [REDACTED] 11.1

Ik ben benieuwd wat jullie hiervan vinden.

Groet,

[REDACTED] 10.2.e

Van: [REDACTED] - HBJZ
Aan: [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde
Datum: donderdag 6 april 2017 11:24:16

10.2.e

Hoi [REDACTED]

10.2.e

Dank je voor het doorsturen. Ik zat er nog even over na te denken, [REDACTED]

11.1

Groeten,

10.2.e

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:33
Aan: [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: FW: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.e

Ter info

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:27
Aan: [REDACTED] - HBJZ
CC: [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.e

Ha [REDACTED]

10.2.e

Het verbod te vliegen in de CTR is gebaseerd op artikel 5:10 van de Wet luchtvaart, dat een basis bevat voor de Minister om bij ministeriële regeling het burgerluchtverkeer te beperken of verbieden. Het is niet mogelijk om ontheffing te verlenen van een dergelijke beperking of een dergelijk verbod. In tegenstelling tot andere regels die zijn gebaseerd op hfdst. 5 en waarvan wel ontheffing kan worden verleend (zie art. 5.5 lid 3 en art. 5:11 lid 2).

11.1

11.1

11.1

[REDACTED] Graag even overleg deze week!

11.1

Groet, [REDACTED]

10.2.e

Van: [REDACTED] - HBJZ

Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:05

Aan: [REDACTED] - HBJZ; [REDACTED] - DGB; [REDACTED] -

DGB

Onderwerp: Drones op Luchthaven Eelde

Dag [REDACTED] en [REDACTED] 10.2.1

Een tijdje geleden was er een vraag over de mogelijkheden voor drones op Luchthaven Eelde. Kort en goed kwam het erop neer dat dit in de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen verboden is. Geen drones in de CTR Eelde. Ook bestaat er op het moment geen mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling. Om dronegebruik mogelijk te maken zijn op het eerste gezicht drie opties te bedenken.

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

Ik ben benieuwd wat jullie hiervan vinden.

Groet,

[REDACTED]

10.2.1

[REDACTED] DGB 10.2.e

Van: [REDACTED] - DGB
Verzonden: woensdag 12 april 2017 14:41
Aan: [REDACTED] HBJZ; [REDACTED] - HBJZ
CC: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: RE: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.e

Ha [REDACTED] 10.2.e

11.1

Dank voor je analyse. [REDACTED] De exploitant beschikt over een veiligheidsmanagementsysteem en handboek [REDACTED] en wellicht dat de operators een ROC moeten hebben (indien de activiteit commercieel is). [REDACTED]

11.1

11.1

[REDACTED]

11.1

Either way, praat ik graag spoedig over de concrete invulling. Kunnen jij en [REDACTED] morgen?

Gr., [REDACTED] 10.2.e

10.2.e.

Van: [REDACTED] - HBJZ
Verzonden: woensdag 5 april 2017 12:05
Aan: [REDACTED] - HBJZ; [REDACTED] DGB; [REDACTED] - DGB
Onderwerp: Drones op Luchthaven Eelde

10.2.e

Dag [REDACTED] en [REDACTED] 10.2.e

Een tijdje geleden was er een vraag over de mogelijkheden voor drones op Luchthaven Eelde. Kort en goed kwam het erop neer dat dit in de Regeling op afstand bestuurdde luchtvaartuigen verboden is. Geen drones in de CTR Eelde. Ook bestaat er op het moment geen mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling. Om dronegebruik mogelijk te maken zijn op het eerste gezicht drie opties te bedenken.

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

[REDACTED]

11.1

Ik ben benieuwd wat jullie hiervan vinden.

Groet,

[REDACTED]

10.2.c

26

Van: [REDACTED] HBJZ
Aan: [REDACTED] - HBJZ
Cc: [REDACTED] - HBJZ
Onderwerp: ontheffingstelsel
Datum: donderdag 13 april 2017 11:16:08

10.2.c

[REDACTED] 10.2.c

11.1

[REDACTED] doe ik nog een poging om duidelijk te maken hoe ik het zie.

Art. 5:10 lid 1 geeft de minister de bevoegdheid om het luchtverkeer te beperken. [REDACTED]

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

Groet, [REDACTED] 10.2.c

27

[REDACTED] DGB

10.2.€

Van: [REDACTED] - DGB
Verzonden: maandag 1 mei 2017 12:21
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.€

Helder, zeker. Dank voor info. Goed om elkaar in de loop te houden.

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]
Verzonden: maandag 1 mei 2017 11:58
Aan: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.€

Hallo [REDACTED] 10.2.€

11.1

Dat heb ik dus wel intussen gedaan [REDACTED] die actie ondernemen. [REDACTED]

11.1

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

11.1

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

11.1

[REDACTED]
[REDACTED]

11.1

Hartelijke groet,

[REDACTED] 10.2.€

Van: [REDACTED] - DGB [REDACTED]@minienm.nl]
Verzonden: maandag 1 mei 2017 11:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.€

10.2.€ [REDACTED] klopt en daar heb ik later met [REDACTED] over gebeld. Je hoeft dus geen actie te ondernemen. Het was door mij gemeld om jou te informeren. [REDACTED]

10.2.€

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 26 april 2017 21:40
Aan: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: Re: DroneHUB GAE

10.2.€

Hallo [redacted] 10.2.1

Bedankt voor deze mailtjes en de brief.

[redacted] 11.1
[redacted]
[redacted] 11.1
[redacted]
[redacted]

Groet en bedankt trouwens voor het goede gesprek dat [redacted] en ik vanmorgen met je hadden.

[redacted] 10.2.1

10.2.1

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [redacted] DGB" [redacted] minienm.nl>

Datum: 26-04-2017 16:13 (GMT+01:00)

Aan: [redacted] <[redacted]@renthe.nl>

Onderwerp: FW: DroneHUB GAE

10.2.1

10.2.1

11.1

[redacted] zoals besproken zie ook bijlage. [redacted]

10.2.1

Van: [redacted] - DGB

Verzonden: vrijdag 21 april 2017 16:22

Aan [redacted] (GAE)

Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.1

Ha [redacted]

10.2.1

Dat er door het ministerie aan gewerkt wordt met een positieve grondhouding kan wel gemeld worden. We moeten de regelgeving nog schrijven, met alle betrokkenen afstemmen en de staatssecretaris adviseren het vast te tellen. [redacted] 11.1

Gr., [redacted]

10.2.1

[redacted] (GAE) [redacted]@gae.nl]

Verzonden: donderdag 20 april 2017 11:52

10.2.1

Aan: [REDACTED] - DGB
Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.e

Dag [REDACTED]

10.2.e

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

11.1

[REDACTED]

Met vriendelijke groet / Kind regards,

GRONINGEN AIRPORT EELDE NV

[REDACTED]

10.2.e

T: [REDACTED]
E: [REDACTED]@gae.nl
I: www.groningenairport.nl

 Machlaan 14a | 9761 TK Eelde | Nederland / The Netherlands

 Postbus 50 | 9765 ZH Paterswolde | Nederland / The Netherlands

Van: [REDACTED] - DGB [REDACTED]
Verzonden: woensdag 12 april 2017 14:58
Aan: [REDACTED] (GAE) [REDACTED]
Onderwerp: RE: DroneHUB GAE

10.2.e

Ha [redacted] 10.2.1

Ik bespreek morgen met de juristen wat de juiste vorm is om de uitzonderingspositie voor de CTR Groningen te creëren en het beheer dan ook nog exclusief aan de luchthaven toe te kennen.

11.1

Gr., [redacted] 10.2.1

Van: [redacted] (GAE) [redacted]
Verzonden: dinsdag 11 april 2017 21:26
Aan: [redacted] - DGB
Onderwerp: DroneHUB GAE

10.2.1

Dag [redacted] 10.2.1

[redacted] 11.1

Kun je al een korte terugkoppeling geven over de stand van zaken?

Dank je.

Met vriendelijke groet / Kind regards,

GRONINGEN AIRPORT EELDE NV

[redacted]

10.2.1

E: [redacted]@gae.nl
I: www.groningenairport.nl

 Machlaan 14a | 9761 TK Eelde | Nederland / The Netherlands

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.